

Kázeň z evanjelických Služieb Božích v Bratislave (Lamač), 7. 4. 2024, 10.00, 1. nedeľa po Veľkej noci, ES: 146, 136, 145, evanjelium: J 20, 19 - 23

Efezským 4, 24: „Oblečte nového človeka, stvoreného podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy.“

Milí bratia, milé sestry!

Najstarším - hoci v našom prostredí menej známym - názvom 1. nedele po Veľkej noci je **Biela nedeľa**. Korene tohto pomenovania siahajú do raného kresťanstva. V tom období boli noví členovia cirkvi pokrstení spravidla v noci z Bielej soboty na veľkonočnú nedeľu. Pri krste boli zaodetí do bieleho odevu, ktorý potom nosili. Naposledy ho mali na sebe práve v 1. nedeľu po Veľkej noci - odtiaľ jej názov Biela nedeľa - **Dominica in albis**.

O odeve počujeme aj z Listu Efezským: „Oblečte nového človeka, stvoreného podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy.“ Pomocou obrazu obliekania **sú tieto slová pretlmočením posolstva Veľkej noci do nášho života**.

Keď si niečo obliekame, ide o vonkajší proces. Ten sám o sebe nezmení nás v našom vnútri, v našej podstate.

Srdce - zmýšľanie darebáka sa nezmení tým, že dotyčný si oblečie frak či smoking. Ten človek vo vnútri zostane takým akým je, aj keď svojím zovňajškom, svojím outfitom navodzuje dojem,

ktorý môže kde-komu imponovať. **Vonkajšia zmena môže staré, pokrivené vnútro prekryť - zahaliť ho. Nemôže ho však zmeniť.**

V zvesti Biblie pravdaže nejde o otázky módy, ani o pôsobivosť nášho vzhľadu, ale o **nový život**.

Nový život človeka stvoreného podľa Boha - teda toho, verí Ježišovi a poslúcha Ho - **nie je záležitosťou textilu**, nového oblečenia či vonkajších ozdôb. **Témou** textu Písma, o ktorom uvažujeme, **nie je niečo nové na človeku, ale sám nový človek!**

Tento **nový človek** nie je myšlienka či ideál, za ktorým by sme sa mali hnať. Ak by to totiž bolo úsilie našich síl, vždy znova by sa ukázalo ako márne.

Nový človek - nové stvorenie, môže povstať jedine z Božej vôle a moci. Je ním Kristus. Nové stvorenie sa stalo skutočnosťou v Ježišovi Kristovi, ktorého Boh vzkriesil z mŕtvych. Božie slovo hovorí: „**Ak je niekto v Kristovi** (teda kto Mu patrí), **je nové stvorenie**“ (2. Korintským 5, 17).

Nový človek, ktorého máme obliecť, je človek, akého chce Pán Boh mať, **človek podľa Boha**. Tým autor Listu Efezským nadväzuje na príbeh o stvorení, kde čítame, že Boh stvoril človeka na svoj obraz (1M 1, 27).

Nový človek je stvorený podľa obrazu Boha. V Liste Židom 1, 3 čítame, že „*tento (Syn) ako odlesk slávy Boha a obraz Jeho podstaty udržuje všetko svojím mocným slovom.*“ **Kristus je taký, akými sme mali byť my ľudia - Božie obrazy. On je pravý, skutočný človek. V nás je pravé človečenstvo znetvorené.** Sme nepraví, neľudskí. Preto je vo svete toľko zla. **Náš stav však nie je beznádejný. Keď nás Kristus berie do svojich rúk, stávajú sa z nás skutoční ľudia.**

V Liste Galatským 3, 27 čítame o pokrstených v Krista: „*Ved' ktorí ste boli pokrstení v Krista, Krista ste si obliekli.*“ **Oblečenie sa už odohralo v krste. Udialo sa krste.** Zároveň z Listu Rímskym 13, 14 znie výzva: „*Oblečte sa v Pána Ježiša Krista.*“ **Na jednej strane (G 3, 27) indikatív - vyjadrenie hotového faktu. Na druhej strane (R 13, 14) imperatív požiadavka stáleho procesu.**

Oblecť nového človeka sú vyzývaní tí, ktorí sú skrze krst spojení s Kristom. O pokrstených platí: „*Obnovte sa duchom svojej mysle*“ (Efezským 4, 23). Ani u tých, ktorí počúvajú Božie slovo, oduševnene podľa neho konajú, slúžia Pánovi a vo viere Ho nasledujú, **nie je nový život žiadna samozrejmnosť**, nijaký

nezmeniteľný trvalý stav, **ale stála výzva. Obliekanie nového človeka je čosi, čo prebieha celý život. Čo sa už v princípe stalo, sa má rozvinúť v procese rastu.**

Magnetická ihla - akokoľvek ju vychýlime - sa obracia vždy k severu. I myseľ kresťana sa vždy obracia k Bohu - k Božiemu Duchu. Toto nastavenie, táto myšlienková orientácia je hlavným princípom premeny. Keď je naše zmýšľanie nastavené na Božiu „vlnovú dĺžku“, z toho vyplýva aj správanie milé Bohu. „*Prosím vás teda, bratia, pre milosrdenstvo Božie, vydávajte svoje telá v živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, vašu rozumnú službu Bohu.*“² *A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením mysle, aby ste vedeli rozpoznať, čo je vôľa Božia, totiž, čo je dobré, milé a dokonalé*“ (Rímskym 12, 1 - 2).

V oblasti módy platí, že obliekanie je vonkajší proces, ktorý nezmení naše vnútro.

Pri odevnej symbolike spomínanej v Efezským 4, 24: „*Oblečte nového človeka, stvoreného podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy*“, ide **o odev, ktorý mení svojho nositeľa na to, čo predstavuje.** Môžeme to ilustrovať na sudcovi, ktorý si oblečie talár, či na vojakovi v uniforme. Talár aj uniforma

sú viac ako iba odev. Označujú stav, ktorý sa symbolicko-reálne uskutočňuje. Ide o reálnu premenu - v pravde a naozaj.

Keď Pán Boh stvoril človeka na svoj (Boží) obraz, človek sa hodil k Bohu ako odliatok k originálu. Tak sa má hodiť k Bohu aj nový človek - konkrétne **v spravodlivosti a svätosti pravdy**. V tom, že sa bude **riadiť Božím zákonom** (por. Marek 12, 28 - 31) **a svojim počínaním odrážať, že Bohu je protivné zlo. Bude tým, čím sa stal, keď bol spojený s Kristom.**

Nový človek - nové stvorenie povstane jedine z Božej vôle a moci. Nový život v Kristovi sa má však rozvinúť v procese rastu - dosvedčovať v našom každodennom živote.

Máme nosiť, čo sme si obliekli. Nám je bližšie vykonať všetko naraz a potom po zvyšok života vegetovať. No Božie slovo nás volá obliekať nového človeka - čiže každodenným počínaním primerane odpovedať lásku a milosrdenstvo, ktoré nám Pán preukázal a denne preukazuje. Amen.

S použitím myšlienok teológov: Bengt Pleijel, Ľudovít Fazekaš, Rainer Schmitt, Zdeněk Bárta:

Martin

Šefranko, evanjelický a. v. farár